

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

Vlme, 1480

[Prima pars]

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

Imile factum est regnū celoz homini qui seminavit
 bonū semen in agro suo. Mat. 13. Nunq̄ aliq̄s sic
 purum granū seminat q̄n male herbe simul oriuntur
 vnde cū dñs noster ih̄sus xp̄us habeat pura et imacta
 lata semina virtutū que iacit in m̄do. diabolus adiuuenit alia
 straria semina viciosa ⁊ venenosa que etiā ipse seminat in isto
 agro m̄di ⁊ h̄ expresse d̄tinet in euāgelio hodierno in quo tria
 tangunt. p̄mū est seminatio agri diuersa. Sc̄d̄ est relacō frau
 dis comperta. ibi: Attendentes ergo hui: t̄rtium est discretio
 facti seruata. ibi: serui at̄ dixerunt: Circa primū tria faciūt. p̄mo
 recitatur bona seminatio. Vbi nota q̄ regnū celoz multiplicat̄
 accipit̄. aliq̄n pro celesti patria. aliq̄n pro xp̄o. aliq̄n pro p̄dica
 tione euangeliū. aliq̄n pro intelligentia sacre scripture. aliq̄n
 pro ecclesia fideliz. In euangelio isto possum⁹ dicere q̄ regnū
 celoz accipit̄ p̄ eccl̄ia p̄nti sc̄z pro celesti patria. volens i ḡtur
 xp̄us declarare qualis sit status p̄ntis ecclesie. et qualis futūa
 sit ecclesia in die iudicij sub quadaz similitudine hoc declarat di
 cens: simile factū est regnū celoz: id ē simile est de statu eccl̄ie
 presentis. sicut de homine seminante bonū semen in agro suo ita
 vt non sit similitudo persone ad p̄sonam h̄ rei facte ad statu eccl̄ie
 Nota q̄ ecclesia fidelium regnū celoz d̄. Primo q̄ sicut celum
 continet stellas que in ipso firmata sunt. ita fideles velut q̄daz
 stelle radiantes firmate sunt in fide eccl̄ie. Sc̄do q̄ statuta ⁊ or
 dinatiōes ecclesie diriuatē sunt ex celesti regno quod ē ecclesia.
 Vnde Jos̄. in apo. 21. Vidi inquit ciuitatem sanctaz hier̄lm̄ no
 uam descendentem de celo ⁊c. Tercio quia licet corpe sit in mundo
 isto. c̄mplatio iē t̄n ⁊ desiderio iā conuersat̄ in celis Phil. 3.
 Nostra conuersatio in celis ē. Nunc videam⁹ cui assimilet̄ p̄ntis
 regnū ecclesie: h̄i qui seminavit bonū semen in agro suo: ita
 xp̄us verus homo seminavit sua semina. Vñ in expositione h̄
 parabole hunc seminatōrē se appellat̄ dicens. qui seminat bonū
 semen est filius hois. B. Nota q̄ dñs noster ih̄sus cristus
 seminavit tria semina. sc̄z verbuz veritatis in mundo. fideles ho
 mines in ecclesia. ⁊ virtutes in aia. verbū veritatis. semen con
 uenienter d̄. tum q̄ est abus aie. qua non in solo pane viuit
 homo sed in omni verbo dei. Deutro. 8. tum etiā q̄ germinat
 in mente. vnde dicit Mat. 13. Semen est verbum dei. hoc semē
 christus spar̄sit seminando p̄ vniuersum munduz. ager vero est
 m̄dus. vt d̄ Mat. 13. P̄m semen sūt fideles hoies q̄ cōdiati sunt
 ad vitā eternaz. Isa. 56. electi mei semen benedictoz dñi sunt

Sermo

Seminant autem isti electi a dño in agro vt fructificent. exem-
plo a doctrina. spūales filios generantes. Tertiū semen sūt vī-
tutes. cui⁹ grna sunt humilitas. pacia. acōrdia. pax. castitas.
iusticia. misericōdia. et omnes alie virtutes. talia semina spgit xps
in anima. Caueat igit anima ne ista semina euanescant. et stu-
deat vt germinet laudis desiderijs. Aggei. 2. pōnte super cor
vestz. iam semen in germine est. Itz floreat exteriorib⁹ opib⁹
Jsa. 12. mane semen tuū florebit. Itz fructificet habundantē si-
bi a alijs Mat. 13. ortum fecit fructum centuplūz C Se-
cundo tangit mali seminis supseminatio. deus aut nō pōnit in
agro suo nisi bonū semen. Vnde ipse mandat Leui. 19. Non se-
res agz tuū diuerso semine. qd sit diuersū a bonitate. vñ ergo
tot mala semina veniunt. vnde oriunt tot male herbe. saluatos
pōnit duas causas. scz hoim negligentiaz a demonū malitiam.
vnde dicit: cum at dormirent hoies: i. h̄m Aug. Cum negligē-
tes se gererent ppositi ecclie. nō attendentes a vigilantes super
grege suo. tunc certē venit diabolus clam. qz transfiguratur se in
angelum lucis a supiat errores a dissensiones in ecclesia xpi
Vnde dicit. venit inimicus eius. i. diabolus qui est inimicus xpi:
et supseminauit zizaniaz: in agro mdi seminauit errores et infi-
delitatem. in quo seminauit xps doctrine veritatē. in agro ecclie
seminauit hoies malos pditionis filios. in agro aie semiat vi-
cia a pcc̄a. hec at omnia zizania sunt. qz infelicia a infecunda. se-
minauit at in medio tritici. i. inter doctrinam veritatis amiscuit.
fallaz intelligentiā erroris. inter fideles a electos amiscuit pra-
uos hoies. inter virtutes vicia amiscuit: a abyt: at ire d̄ diabo-
lus. quia nuncq̄ quiescit h̄ semp̄ circuit terram a pambulat eaz
querens quē deuoret D Nota qz diabolus nullum habet
agrum ppriūz. sed mala sua semina semp̄ spergit in alieno. scz i
agro dei. siue enim noie agri mundis intelligat. siue ecclia siue
anima. omnes isti agri dei sunt. nam mdus est suus creatione et
gubernatione. ecclia redemptione a institutione. aia etiam sua
est qz eam creauit ad imaginē a similitudinez suam. non igit ha-
bet agz ppriū diabolus. licet habeat multa semina. vñ illa spaz
git in agro dñi. Nota etiam qz dū hoies dormiūt nō intendēdo
vigilanter sacre scriptūe. diabolus iaat semina infidelitatis. dū
vero prelati ecclie negligūt sibi subiectos. diabolus malos xpi
anos q̄ sūt scandalū. scisma a psecutio ecclie generat. dū etiā
anima viciosa vacat. q̄si dormiens et non exercens virtutum
opera. diabolus seminat semina viciorum. multa enim mala d̄
cuit ociositas. Ecclesiastes. 33. Vnde consulit Hieronim⁹. Sem-
per aliquid boni facto. vt diabolus occupatum te inueniat.

Nota ulterius qd diabolus adiuuenit mala semina extra omnes virtutem. extra semen humilitatis adiuuenit semen supbie. extra semen pacis. lites & discordias. Proú. 6. Omni tpe iurgia seminat. extra semen castitatis seminat concupiscentiaz. de quo semine legit Isa. 57. vos estis semen adulterij & fornicarie. contra semine misericordie seminat auaritia. extra semen mansuetudinis iracundia & sic de ceteris omnibus. seminat at cu prauas ymaginationes imittit. & praua desideria suggerit. cu enim pponit ymaginacoez pulcre mulieris. iam granuz concupiscentie pceduz est in anima. Cum ulterius pponit ymaginacoez diuitiaz seculi. ia granu auaricie seminat est. hec semina p sensuz figunt radicez p delectationem germinant. h per opationem iam fructificant. fructum venenosuz mortis & ignis eterne. Sit ergo prudens aia: vt sp vigilet. ne talia diabolus semina sparget in ipsa. qd si aliqui hec semina in ipsa spersa fuerint. statim illa extra agz piciat qd sit. qn ab ymaginatione vicioz se auertit. ne quadam complacentia eoz cōsiderationi intendat. E Tercio ponit rei fide euidencia. cum at creuisset herba & fructum fecisset. tuc apparet zizania: crescit herba: seminis xpi irrigatione gratie & pluuia spūssandū. dū sit pfectus in intelligentia sacre scripte. dū sit multiplicatio spūaliuz viroz dum pfiat aia de virtute i virtutem. fructificat aut totum hoc semen dū nobis eterne vite premiu pparatur. Nota qd cum semen xpi ita proficit vt dictum est Tunc dicunt zizania apparere. non em appet dria zizanie & tritici in herba. Im qd dicit Hiero. quia quali silem habent herbaz ita qd tum ad exteriorem apparentia frequenter non est dria in semen xpi & semen diaboli. sed in fructu deprehendit diuersitas Quia vt dicit Mat. 2. A fructibus eoz cognoscetis eos. Nota qd cum semen verbi dei pferit in sacra intelligentiam. tuc appent zizania. quia deprehendit. qd erroz falsitas a sacra doctrina deuiat. Item cu fideles & iusti homies in ecclesia sanctis virtutibus fructificant. apparent zizanie. quia manifestant se mali cristiani ad eoz infestatione. Item cuz anima semine virtutu herbam et fructum sancte opationis produxerit. tunc apparet zizania. qa cognoscit diuersitate vicioz. manifesta ei fraudulentia demonis tunc em optime iudicare pot inter triticum et zizaniam.

Secunda pars.

Secundo cu dicitur. Accedentes ergo. tangit fraudis denunciatio. Et duo facit. primo enim ponit seruoꝝ querulosa interrogatio. accedentes at hui prissimilias. postq illis fraus innotuit: dixerit cu gemitu & doloē dñe nōne